

СИЛА ДУХУ

Від укладача

Всесвіт — грандіозний живий організм, який відчуває стан душі кожного/кожної навіть краще, ніж наші рідні та друзі. Життя — величезна потуга, безперервна боротьба за те, щоби бути, любити і творити. І треба мати мужність його захищати від руйнівного зла. Сама ж мужність — це сила духу, з яким долаємо ворожість довкола нас.

Сентенції, значущі вислови, творять позитивний образ у підсвідомості людини, дають їй чіткі орієнтири та випромінюють живу енергію, яка суттєво сприяє в досягненні мети. Такі фрази найбільш помічні в поєднанні з чимось могутнім і нескінченним у нас самих. Вони додають нам сили.

Щоб чогось досягнути, потрібно укорінити в підсвідомості свої переконання. Оскільки ми «зіткані» з того, про що думаємо, то кволі думки створюють слабку особистість, а сильні — сильну. Слід протиставитися поняттю «слабодухий» — і тоді усмішка долі нам гарантована.

Усе життя — через слово і діло — збираю й конденсую тепло людської душі; такою ж значною мірою все інше мене не цікавить, бо за ним дуже часто стоїть холод і небуття. Зрештою, бути збирачем духовного є апіорним покликанням кожного.

А все інше не має фундаментального значення й утилізується у скам'янілі рештки.

Винятково сила духу дала змогу нам, українцям, не похитнутись у постійній боротьбі з ворогом в останні сотні років, виробити незламний характер, стати ледь не народом характерників, які за будь-яких обставин, долаючи агресію щодо себе і своєї країни, виживають. Ми безстрашні й незнищенні, бо завдяки нашій звичаєво-креативній культурі спроможні відчувати вічність у своїх душах.

*Юрій Николишин,
письменник і видавець*

МУЖНІСТЬ — ПЕРЕВАГА ВОЇНА

КНИГА — ЗБРОЯ

ЗНАЧУЩІ ВИСЛОВИ ВІД АНТИЧНИХ ЧАСІВ ДО СЬОГОДЕННЯ

І. БІБЛІЙНІ

1. Народи розвій [звернено до Бога], що війни бажають (*Псалом 68, 31*).
2. Так само й воскресіння мертвих: сіється в тлінні, а встає у нетлінні; сіється в безчесті, а встає у славі; сіється в безсиллі, а встає у силі; сіється тіло тваринне, а постає тіло духовне (*Перше послання апостола Павла до коринтян, 15, 42—44*).
3. Хто сіє у сльозах, з радістю буде жати (*Псалом 126, 5*).
4. Хто сіє кривду — пожне лихо і бич його гніву поб'є його (*Приповідки Соломона 22, 8*).
5. Невинного не люблять душоубці, а праведні про його душу дбають (*Приповідки Соломона 29, 10*).

6. Не бійся ні переляку раптового, ані напасти злих, коли нагряне, бо Господь буде безпекою твоєю і збереже ногу твою від пастки (*Приповідки Соломона 3, 25-26*).
7. Їх [християн] не знають, але звинувачують, їх убивають, та вони живі (*Святий апостол Кондрат*).
8. Дім мудрістю будують і розумом його скріплюють (*Приповідки Соломона 24, 3*).

ІІ. ДАВНЯ ІНДІЯ

9. Піддавшись гордині, ти твердиш: до бою не стану. / Та марно, бо карма твоя проти тебе повстане (*Бгаґавад-Ґіта*).
10. Терплячість, бадьорість, незламність, відсутність гордині — / Приносять божественне благословення людині (*Бгаґавад-Ґіта*).
11. Яку ти у смертну годину пригадуєш сутність, / До тої прямуєш і в ній будеш завжди присутній (*Бгаґавад-Ґіта*).
12. Не мучся бездією, сповной призначене сміло... (*Бгаґавад-Ґіта*).
13. У кого своя до мети простелилась дорога, / Йому не потрібна в житті нічия допомога (*Бгаґавад-Ґіта*).

14. Хто Господу серце вручив — ясність духа дістане (*Бгаґавад-Ґіта*).
15. Лиш те, що пронизує тіло, — одвічне і суще, / Його ще ніхто не зробив і не зробить минущим (*Бгаґавад-Ґіта*).
16. Народження й смерть не властиві могутньому духу, / Він — вічний, живе і тоді, коли тіло без руху (*Бгаґавад-Ґіта*).
17. Хто сміло береться за діло й призначене чинить, / Хто пристрасті власні долає — досягне вершини (*Бгаґавад-Ґіта*).
18. Лиш тим, хто стійкий, незворушний у горі і щасті, / Здолати сум'яття й здобути безсмертя удасться (*Бгаґавад-Ґіта*).
19. Ніщо так не очищує світ, як мудрість (*Бгаґавад-Ґіта*).
20. Той, кому вдалося завоювати себе своїм «Я», є другом для себе; але той, чиє «Я» не завоюване, має справу з власним ворогом, який діє наче ззовні (*Бгаґавад-Ґіта*).
21. Ми не живемо для себе, ми живемо для чогось усередині нас, що нас самих перевершує (*Вчення йоги*).

ІІІ. ДАВНІЙ КИТАЙ

22. Щоб пізнати свого ворога, ти повинен стати своїм ворогом (*Сунь-цзи*).
23. Той, хто знає ворога й себе, ніколи не програє війни; той, хто не знає ворога, але знає себе, інколи виграє, а інколи програє; той, хто не знає ні себе, ні ворога, програє кожну баталію (*Сунь-цзи*).
24. У русі ти повинен бути швидшим за вітер, а в повільному марші — спокійним і таємничим, як ліс; коли нападаєш, мусиш бути нищівним, як вогонь; отаборившись, стань незворушним, як гора (*Сунь-цзи*).
25. Великих результатів можна досягти незначними силами (*Сунь-цзи*).
26. Як вода не має постійної форми, так і у веденні війни не буває постійних умов (*Сунь-цзи*).
27. Переможе той, хто, підготувавшись, чекає, щоб застати ворога непідготовленим (*Сунь-цзи*).
28. Можливість перемогти ворога надає сам ворог (*Сунь-цзи*).
29. Розбуди його та вивчи принципи його дій чи бездіяльності. Змусь його викрити себе, щоб з'ясувати слабкі місця (*Сунь-цзи*).

30. Однією з ознак великого воїна є те, що він воює на власних умовах або не воює взагалі (*Сунь-цзи*).
31. Атака — це секрет захисту. Оборона — це планування нападу (*Сунь-цзи*).
32. Воїни-переможці спочатку перемагають, а потім ідуть на війну, тоді як переможені воїни спочатку йдуть на війну, а потім прагнуть перемоги (*Сунь-цзи*).
33. Мистецтво використання війська таке: не сподівайся, що ворог не прийде, а покладайся на свою готовність, чекаючи на зустріч з ним. Не годиться сподіватися, що недруг не нападе, належить зробити себе непереможним (*Сунь-цзи*).
34. Шлях надлюдина потрібний. Доброчесність звільняє від тривоги; мудрість звільняє від розгубленості; сміливість звільняє від страху (*Конфуцій*).
35. Люди добра безперервно зміцнюють себе (*Конфуцій*).
36. Звеличує не вміння не падати, а вміння підводитися після кожного падіння (*Конфуцій*).
37. На добро треба відповідати добром, а на зло — справедливістю (*Конфуцій*).

38. Хочеш навчитися жити? Спершу навчись умирати (*Конфуцій*).
39. Коли нема ворогів, тоді не буває війни (*Лао-цзи*).
40. Хто не боїться смерті — тому безглуздо погрожувати смертю! (*Лао-цзи*).
41. Той, хто перебуває з усесвітньою душею, зберігає своє «Я», хоч де б він був (*Чжуан-цзи*).

ІV. ДАВНІ ГРЕЦІЯ І РИМ

42. Покажіть себе, чоловіки, друзі мої, і зберігайте міцне серце. Подбайте про свою честь. Дивлячись на себе всіма людськими очима, соромно бути боягузом. Хто бореться і не відступить, той може дожити до нового сонця. Хто втікає з поля бою, той неодмінно помре (*Гомер*).
43. Серце моє розбухає понурим гнівом, коли я згадую, що мене позбавлено честі... (*Гомер*).
44. Тут вони чинили опір до останку — мечами, коли вони у них були, а коли ні, то руками і зубами (*Геродот*).
45. Бог є день і ніч, зима і літо, війна і мир, ситість і голод (*Геракліт*).